

Ajankohtaista kiertotaloudesta ja jätehuollosta

Anna-Maija Pajukallio

Jätealan yhteistyöryhmä 13.4.2023

Esittelyssä

- **EU:n Kiertotalouden toimintasuunnitelman aloitteiden eteneminen**
 - Liki valmiita/pitkällä putkessa
 - PPWR eli pakkaus- ja pakkausjäteasetus
 - Vihreät väittämät
 - Odotettavissa kesällä
- **CRM – lyhyesti kiertotalouden näkökulmasta (TEMin vetovastuulla)**
- **Uusia ja vanhoja materiaaleja + JOPAS-opas**
- **VALTSUn seurantakysely**
- **YM:n virkanäkemykset ja kiertotalous**
- **Taksonomia – delegoitu asetusehdotus (VMn vetovastuulla)**

EU-aloitteiden eteneminen

- **Akkuasetus**

- Käännettävänä EU:n juristi-lingvisteillä. Tarkastettavaksi jäsenmaihiin tällä tietoa 21.4., DL kommenteille 4.5.
- Mielekkäämpää esitellä sidosryhmille, kun suomenkielinen lopullinen versio olemassa.
- Hyväksyttäneen vasta Q3/2023
- Lainsäädäntöhanke asetettu [Akkuasetuksen toimeenpano – Ympäristöministeriö](#)

- **Jätteen siirtoasetus**

- Tavoitteena yleisnäkemys ympäristöneuvostossa 20.6.
- Parlamentin kanta 17.1.2023

- **SER-direktiivin muutosehdotus 7.2.2023 COM(2023) 63 final [WEEE](#)**

- Muutostarpeen taustalla EU:n tuomioistuimen päätös C-181/20, jonka mukaan SER-direktiivissä on tietyiltä osin taannehtivuutta, joka ei ole perusteltavissa oikeudellisesti.
- Erityisenä huomio aurinkopaneeleissa. Artikloissa 12 ja 13 mainittu niiden keräämisen ja käsittelyn kustannus kohdentuisi vain tuotteisiin, jotka on pantu markkinoille 13.8.2012 jälkeen. Sellaisen muun elektroniikkajätteen osalta, joka tulee SER-direktiivin soveltamisalalle 15.8.2018 jälkeen, art 12 ja 13 vaikuttavat vain jätteeseen, joka on peräisin tuotteista, jotka tuotu markkinoille tuon 15.8.2018 jälkeen. Asian käytännön seurauksia selvitetään.

PPWR eli pakkaus- ja pakkausjäteasetus

- U 110/2022 vp (2.2.2023), SuVEK 198/2022 vp (1.3.2023)
- Ympäristötyöryhmässä aloitettu yksityiskohtaisempi artiklojen läpikäynti siten, että artiklat on ryhmitelty 11 asiakokonaisuuteen
- Parlamentin raportoiija: Frédérique Ries (BE, Uudistuva Eurooppa -ryhmä), agri-valiokunnan varjoraportoiija Elsi Katainen (FI, Uudistuva Eurooppa –ryhmä)
- EU:n ympäristöneuvostossa 16.3.2023 näkemysten vaihto koskien erityisesti esityksen kunnianhimon tasoa ja innovatiivisia ratkaisuja pakkausjätteen määrän vähentämiseksi
 - Osa jäsenmaista haluaisi kiristää vähentämistavoitetta tuntuvasti
 - Toivottiin enemmän liikkumavaraa kansallisten olosuhteiden huomioimiseksi ja toimivien käytäntöjen ylläpitämiseksi
 - Osa jäsenvaltioista kyseenalaistaa ehdotetun säädösmuodon ja oikeusperustan
 - Osa jäsenvaltioista kiinnitti huomiota kompostoituvien ja biopohjaisten materiaalien sekä kemiallisen kierrätyksen mahdollisuuksiin tavoitteiden saavuttamisessa
- Palautetta ehdotuksesta voi antaa 24.4.2023 asti: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12263-Reducing-packaging-waste-review-of-rules_en

Vihreät väittämät

- [Komission ehdotus 22.3.2023](#)
 - [EU:n komissio haluaa hillitä tuotteiden ja palveluiden viherpesua - Ympäristöministeriö](#)
- Tavoitteena torjua viherpesua ja mahdollistaa kuluttajien tietoiset valinnat – tällä hetkellä lähes puolet viherväittämistä epämääräisiä tai harhaanjohtavia
- Direktiivin keskeiset sääntelytoimet
 - minimivaatimukset vihreiden väittämien perustelemiselle ja niiden viestimisestä kuluttajille
 - väittämät todennettava/verifioitava
 - jatkossa vain EU:ssa vahvistetut ympäristömerkit sallitaan
 - mikroyritykset soveltamisen ulkopuolella, mutta voivat noudattaa vapaaehtoisesti
- Jatkovalmistelu
 - direktiiviehdotus EU-jaoston esittelyssä 26.4., U-kirjelmän antamisaikataulu epävarma johtuen hallituksen vaihdosta
 - [YM järjestää julkisen työpajan 22.5. ap.](#)

Tulossa kesäkuussa (?)

- **Tahattomat mikromuovipäästöt**
- **Jätedirektiivi**
 - Ehdotus direktiivimuutoksesta tulee aikaisintaan 7.6.
 - Aiheina elintarvikejäte ja tekstiilijäte
 - Tulossa todennäköisesti jätteen vähentämisen tavoite elintarvikejätteelle, tekstiilijätteen uudelleenkäyttö- tai/ja kierrätystavoite sekä tekstiilin tuottajavastuu
- **Romuajoneuvodirektiivin ja moottoriajoneuvojen tyyppihyväksyntädirektiivin uusiminen (YM, LVM)**
 - ELV-direktiivin muutosta odotetaan annettavaksi 21.6.
 - LISÄKSI: ELV direktiivin liite II muutettu komission delegoidulla direktiivillä (EU) 2023/544 -> kansallisen asetuksen muutos tulee tehdä 1.6. mennessä

CRM-asetusehdotus (TEM päävastuussa)

critical raw materials – pari nostoa

- [Kriittiset raaka-aineet: turvattujen ja kestävien toimitusketjujen varmistaminen EU:n vihreää ja digitaalista tulevaisuutta varten \(europa.eu\) 16.3.2023](#)
- **Kriittisten raaka-aineiden päivitetyn luettelon** lisäksi luetellaan **strategiset raaka-aineet**, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä Euroopan vihreiden ja digitaalisten tavoitteiden kannalta merkittävien teknologioiden sekä puolustus- ja avaruussovellusten kannalta ja joihin mahdollisesti kohdistuu toimitusriskejä tulevaisuudessa.
- **Circularity-luku**
 - Jäsenmaiden on hyväksyttävä ja pantava täytäntöön kansallisia toimenpiteitä, joilla parannetaan runsaasti kriittisiä raaka-aineita sisältävän jätteen keräämistä ja varmistetaan sen kierrätys kriittisiksi uusioraaka-aineiksi.
 - Jäsenmaiden ja yksityisten toimijoiden on tutkittava mahdollisuuksia hyödyntää kaivannaisjätteestä peräisin olevia kriittisiä raaka-aineita nykyisessä kaivostoiminnassa mutta myös aiemmillä kaivosjätealueilla.
 - Kestomagneetteja sisältävien tuotteiden on täytettävä kiertoa koskevat vaatimukset, ja niissä on annettava tietoa kierrätettävyydestä ja kierrätetystä sisällöstä.

Uusia (ja vanhoja) materiaaleja

- Terveydenhuollon jäteopas
 - <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164724>
- Videot yritysten jätehuollosta, rakennusjätteiden lajittelusta, siirtoasiakirjavelvoitteesta
<https://youtu.be/wwQexWJp0VU>
 - Näistä uudelleen twiitataan tänään ja huomenna- jakakaa
- Elintarvikejätekirjanpito <https://ym.fi/jatteet/jatelaki>
 - Ohje virka-avusta, Pikaopas kirjanpitoon
 - LUKEn opas elintarvikekirjanpitoon
- YM:n uudet ja päivitettyt materiaalit löytyvät täältä
<https://ym.fi/jatelainsaadanto>

Terveydenhuollon jäteopas

JOPAS-opas lausunnoilla 15.5. saakka

- Opas jätelain yhdyskuntajätehuoltoa ohjaavista säännöksistä
- Päivitys v. 2015 oppaan pohjalta uudistunut lainsäädäntö huomioon ottaen:
 - Erityisesti: vastuunjaon muutos (445/2018), TSV ja Materiaalitori (439/2019), EU:n jätesäädöspaketti (714/2021, 978/2021), jätealan rekistereitä koskeva muutos (494/2022), Sote- ja sidosyksikkörajamuutos (1148/2021)
- Keskeisimmät muutokset:
 - Yhdyskuntajätteen määritelmä, vastuunjako, erilliskeräysvelvoitteet, kuljetusjärjestelmä, jätehuollon rekisterit
- Aikataulu:
 - lausunnot 15.5. mennessä <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=3b0b4d32-1367-4b4c-ac3b-2c5cc15db7f1> – lausuntoja voivat antaa myös muut kuin jakelussa mainitut
 - oppaan viimeistely kesään/alkusyksyyn mennessä.

Valtakunnallisen jätesuunnitelman seuranta

- Valtsun hyväksymisestä on vuosi ja teemme nyt ensimmäisen kyselyn VALTSUn toimenpiteiden edistämisestä.
- Kysely lähtee huhti-toukokuun aikana
- Osa kyselystä tehdään alueellisten yhteistyöryhmien kautta ja osa lähtee suoraan toimijoille eli ainakin osa JYTR:n jäsenistä tulee saamaan kyselyn.
- Kyselyä hoitaa korkeakouluharjoittelija Hannele Pudas ja elokuussa on tarkoitus tehdä tiivistelmä VALTSUn toimenpiteiden edistymisestä.
- Syksyn JYTR-kokouksessa esitellään seurannan tuloksia.

Kierrätyksestä kiertotalouteen

Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2027

YM:n virkamiesnäkemys ja kiertotalous

Julkista taloutta kannattaa sopeuttaa ja uudistaa tavalla, joka ratkoo ilmastokriisiä ja luontokatoa – Ympäristöministeriö

4. Viritetään kiertotaloudesta avain kasvuun, joka ei perustu luonnonvarojen ylikulutukseen

- Vahvistetaan lainsäädäntöä tukemaan kiertotalousmurrosta.
- Toteutetaan kiertotalouden kasvuohjelma.
- Tuetaan ravinteiden talteenottoteknologioiden käyttöönottoa ja investointeja kehittyneisiin tekniikoihin, joilla tuotetaan laadukkaita kierrätysravinteita ja parannetaan energiataloutta.
- Muutetaan hankintalakia siten, että hankinnoissa huomioidaan elinkaaren aikaiset kustannukset, hillitään ilmastonmuutosta ja torjutaan luontokatoa.
- Tehdään kulutuksen vähentämisestä ja ympäristön kannalta parhaiden valintojen tekemisestä helppoa, houkuttelevaa ja taloudellisesti järkevää.

Taksonomia – ehdotus delegoiduksi asetukseksi eli ns. takso4-luonnos (1/2)

- [Taxonomy Regulation \(europa.eu\)](https://europa.eu)
 - avoin konsultaatio 3.5.2023 saakka
- **Kiertotalouskriteerit liitteessä 2**
 1. Manufacturing
 2. Water supply. Sewerage, waste management and remediation activities
 3. Construction and real estate activities
 4. Information and communication
 5. Services

TABLE OF CONTENTS

ANNEX II	2
1. Manufacturing	2
1.1. Manufacture of plastic packaging goods.....	2
1.2. Manufacture of electrical and electronic equipment.....	7
2. Water supply, sewerage, waste management and remediation activities	16
2.1. Phosphorus recovery from waste water	16
2.2. Production of alternative water resources for purposes other than human consumption	17
2.3. Collection and transport of non-hazardous and hazardous waste	19
2.4. Treatment of hazardous waste	22
2.5. Recovery of bio-waste by anaerobic digestion or composting	25
2.6. Depollution and dismantling of end-of-life products	27
2.7. Sorting and material recovery of non-hazardous waste	30
3. Construction and real estate activities	32
3.1. Construction of new buildings	32
3.2. Renovation of existing buildings	37
3.3. Demolition and wrecking of buildings and other structures	41
3.4. Maintenance of roads and motorways	44
3.5. Use of concrete in civil engineering	46
4. Information and communication	49
4.1. Provision of IT/OT data-driven solutions and software.....	49
5.1. Repair, refurbishment and remanufacturing	54
5.2. Sale of spare parts	57
5.3. Preparation for re-use of end-of-life products and product components	59
5.4. Sale of second-hand goods	62
5.5. Product-as-a-service and other circular use- and result-oriented service models	65
5.6. Marketplace for the trade of second-hand goods for reuse	17.4.2023 68

Taksonomia...

(2/2)

- Jätehuoltoa myös liitteessä 3 (pollution)

TABLE OF CONTENTS

ANNEX III.....	2
1. Manufacturing	2
1.1. Manufacture of active pharmaceutical ingredients (API) or drug substances	2
1.2. Manufacture of pharmaceutical products.....	8
2. Water supply, sewerage, waste management and remediation activities	15
2.1. Collection and transport of hazardous waste	15
2.2. Treatment of hazardous waste	17
2.3. Remediation of legally non-conforming landfills and abandoned or illegal waste dumps	21
2.4. Remediation of contaminated sites and areas	26

Kiitokset!

puh. 050 461 8652

anna-maija.pajukallio@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

